

B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination

Oct/Nov-2023 (Syllabus Year - 2016)

FOUN. CLASSICAL:SANSKRIT(FOUNDATION CLASSICAL LANGUAGE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે શ્રલોકોનું ભાષાંતર કરો. (0૮)
૧. પ્રાણાધિકોડસ્મિ ભવતા ચ કૃતોપ્રદેશ:
શૂરેષુ યામિ ગણનાં કૃતસાહસોડસ્મિ ।
સ્વચ્છન્દ તો વદ કિમિચ્છસિ કિં દદાનિ
હસ્તે સ્થિતા મમ ગદા ભવતશ્ચ સર્વમ્ ॥
 ૨. રણપટુરપનીતઃ કેન મે શિષ્યપુત્રઃ
ક રુહ મમ શરૈસ્તૈર્દેર્વતૈર્યોર્દધું કામઃ ।
કથય પુરુષસારં યાવદસ્ત્રં બલં વા
બલવત ઇંષુદુતાંસ્તત્ર સંપ્રેષયામિ ॥
 ૩. યજ્ઞેન ભોજન નહીં જય વિક્રમેણ,
રોષં પરિત્યજ્ય ભવ સ્વજને દયાવાન ।
ઇત્યેવમાગત કથા મધુરં બ્રુવન્તઃ
કુર્વન્તિ પાણ્ડવ પરિગ્રહમેવં પૌરાઃ ॥
 ૪. યે દુર્બલાશ્ચકૃપણાશ્ચ નિરાશ્રયાશ્ચ
ત્વત્તશ્ચ સામ મૃગયન્તિ નં ગર્વ યન્તિ ।
જ્યેષ્ઠો ભવાન્ પ્રણયિનસ્ત્વયિ તે કુટુમ્બે
તાન્ ધારયિષ્યસિ મૃગૈઃ સહ વર્તેયન્તુ ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. (0૬)
૧. કાર્યમત્ર ગુરુતરં, ન કલહઃ ।
 ૨. અકાલે સ્વસ્થવાક્યં મન્યુમુત્પાદયતિ
 ૩. રુપેણ સ્ત્રિયઃ કથ્યન્તે, પરાક્રમેણ તુ પુરુષાઃ ।
 ૪. ઉપરેશ્વપિ સસ્યં સ્યાદ્ યત્ર રાજા યુધિષ્ઠિરઃ ।
- પ્રશ્ન-૨ ભાસનાં જીવન અને કવન વિશે સવિસ્તૃત માહિતી આપો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ભાસ સમસ્યા સવિસ્તાર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ભાસકાલીન સમાજજીવન પર સવિસ્તાર સમજાવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ 'પંચરાત્રમ્' નું ઉદ્દગમસ્થાન અને કવિએ તેમાં કરેલ પરિવર્તનો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૪ 'પંચરાત્રમ્' ને આધારે ભાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ 'પંચરાત્રમ્' રૂપકની આધાર સામગ્રી, કવિએ તેમાં કરેલા પરિવર્તનો અને નવસર્જન તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
૧. 'પંચરાત્રમ્' – પ્રથમઅડકસ્ય કથાસારઃ ।
 ૨. ગોગ્રહપ્રસન્નઃ ।
 ૩. પંચરાત્રમ્ – શીર્ષક
 ૪. ભાસો હાસઃ ।
